

SOLSONA POSA EN MARXA LA CONSULTA CIUTADANA PER POSAR NOMS DE DONA ALS NOUS CARRERS DE LA CABANA DEL SILO

La població pot votar telemàticament o presencial entre el 3 i el 16 de juny

01/06/2021

La regidoria de Participació de Solsona enceta el juny amb la consulta dedicada a anomenar amb noms femenins tres nous carrers de la ciutat, anunciada el març passat. Es tracta dels vials que s'urbanitzen al sector en desenvolupament de la Cabana del Silo, situat a la zona est del municipi. El procés s'inicia aquest dijous, dia 3, i es prolongarà fins al proper dia 16.

La ciutadania a partir de 16 anys pot prendre part en la consulta mitjançant un canal telemàtic o per la via presencial. Pel que fa a la modalitat virtual, la votació es pot realitzar a través d'un **formulari en línia** allotjat al web municipal. Per al vot presencial cal adreçar-se a l'Oficina d'Atenció Ciutadana (OAC) del consistori, omplir la butlleta corresponent i dipositar-la a l'urna habilitada per a l'ocasió. En ambdós casos, es requereix la identificació amb el DNI o NIE.

Nou referents de la història local i de rellevància nacional

La població pot escollir tres noms d'entre nou propostes, entre les quals es distingeixen dues figures històriques femenines de Solsona i set dones destacades de la cultura catalana, si bé també hi ha l'opció de fer noves propostes. Es pot consultar una breu biografia de cadascuna d'elles [aquí](#).

En termes locals, les denominacions proposades són Agnès de Torroja i María Álvarez de Haro, ambdues de l'edat mitjana. Associades a la noblesa, van liderar en diferents moments el senyoriu de Solsona. Álvarez de Haro fins i tot va implantar la municipalitat a la ciutat.

D'entre les opcions contemporànies, hi ha el nom d'una dona viva. És el de Montserrat Ubach, oriünda de Manresa i però vinculada a la geografia comarcal. Periodista de professió i espeleòloga per afició, Ubach va explorar per primera vegada el que va ser durant 15 anys l'avenc més profund de Catalunya, i durant dues dècades, el més fondo del món en terreny de conglomerat. Aquesta cavitat se situa a Canalda, i l'any 1963 va ser batejada amb el seu nom. Es considera una opció adient per a un vial que se situarà al costat d'un sector urbanístic on tots els carrers tenen nom de muntanyes o colls.

Els noms restants corresponen a referents eminents de la literatura i l'ensenyament catalans. Es tracta de les autores Maria Aurèlia Capmany, Teresa Pàmies, Montserrat Roig, Mercè Rodoreda, Carme Karr i la pedagoga Rosa Sensat, totes elles estretament lligades a la causa feminista i esdevingudes grans veus contràries a la societat patriarcal.

Això no obstant, el formulari de votació disposa d'un espai dedicat a una proposta lliure. Així, tothom qui vulgui pot considerar altres noms que no es recullin en aquesta llista.

Propostes descartades

Conscient de l'existència d'altres figures locals femenines rellevants al municipi, la regidoria de Participació n'ha descartat algunes per la seva vinculació a equipaments o indrets específics i més oportuns que l'àmbit de la Cabana del Silo. En aquest sentit, alguns dels noms prèviament valorats són els de Sofia Beecher, promotora de l'edificació de l'Hospital de Solsona d'atenció a col·lectius vulnerables un cop vídua d'Antoni Guitart (damunt la taula hi ha

l'opció de modificar el nom de la plaça de l'hospital per incorporar-hi també aquesta denominació); Dolors Fàbrega, «la Caputxina», negociant dedicada a la construcció d'habitatges per a la comunitat andalusa nouvinguda; o la dama solsonina Francesca de Llobera, impulsora de la construcció de l'actual edifici del Consell Comarcal, que anteriorment havia albergat un hospital i una universitat, entre d'altres.

La voluntat de l'Ajuntament de Solsona és valorar el resultat d'aquesta consulta durant les dues darreres setmanes de juny i dur una proposta de noms per denominar els nous vials que s'urbanitzen a Solsona en el Ple ordinari de final de juliol per al visticplau municipal.

En relació a aquesta qüestió, la setmana passada el plenari va retirar de l'ordre del dia una moció del Grup de Gèneres del Solsonès que demanava la revisió de tot el nomenclàtor de la ciutat en clau de feminisme i de memòria històrica. Tots els grups municipals van palesar el seu suport a «l'esperit» de la moció, però van preferir consensuar-ne amb més temps el redactat amb la pròpia entitat.

QUI ÉS QUI? CONEIX QUINES DONES S'AMAGUEN DARRERE ELS NOMS PROPOSATS!

Agnès de Torroja (1191 circa - 1241)

Declarada hereva universal pel seu oncle i erigint-se com una de les dones més riques de Catalunya en ple segle XIII, Agnès de Torroja, filla única de Ramon III de Torroja, senyor de Solsona, contrau matrimoni amb el vescomte de Cardona, Ramon Folch IV. Aquest fet posa fi el senyoriu dels Torroja al Castell de Solsona, que passa a mans dels Cardona. En aquesta aliança, el vescomte és signe de noblesa, però Agnès, convertida en comtessa de Cardona, hi aporta una riquesa immensa. De fet, la família Torroja és present a l'escut de la ciutat de Solsona amb el símbol d'una torre, localitzada a l'esquerra del distintiu.

María Álvarez de Haro (s. XIII - 1343)

Baronessa de Castre i Pomar, vescomtessa de Cardona i senyora de Solsona, domna María Álvarez de Haro té un rol cabdal en la instauració del municipi de Solsona, l'any 1338. Casada en segones núpcies amb el vescomte Ramon Folch VI de Cardona, es trasllada a la capital del Solsonès, i, malgrat la retenció i oposició per part del seu marit, aconsegueix instal·lar-s'hi. Ja vídua, ordena les bases per a la creació del municipi. Que els solsonins poguessin legislar per ells mateixos o decidir per on havia de discórrer la muralla eren privilegis que es van atorgar a Solsona gràcies a la seva municipalitat. Amb la implantació del municipi, culminava una dedicació i estima de María Álvarez a Solsona.

Maria Aurèlia Capmany (Barcelona, 1918 - 1991)

Esriptora i feminista per elecció i convicció, Maria Aurèlia Capmany fou una figura intel·lectual i d'esquerres aferrada a la llibertat, tant per la condició de dona com d'escriptora. L'esperit reivindicatiu antifranquista de la barcelonina, construït des dels camps de l'ensenyament i de l'activisme, la converteix en un símbol de transgressió i excepció en una postguerra fosca. La seva trajectòria literària, articulada a través de la novel·la, la narrativa breu, el teatre, l'assaig, els dietaris i memòries i les traduccions, s'ha de vincular als corrents de l'existencialisme, el feminisme i el socialisme. Les influències esmentades duen Capmany a interessar-se en la divulgació de la història, la cultura i la llengua catalana i, especialment, en el moviment feminista.

Teresa Pàmies (Balaguer, 1919 - Barcelona, 2012)

Nascuda a Balaguer en el si d'una família pagesa i humil, Teresa Pàmies és una de les escriptores més llegides de la literatura catalana del segle XX. Ha publicat novel·la, cròniques i dietaris, entre d'altres. Des de ben jove, Pàmies es forma de manera autodidacta en el periodisme militant, repte que es veu estroncat per un llarg exili a França, a la República Dominicana, a Cuba i finalment a Mèxic amb molts dies de "fer i refer camí". Tot i així, la balaguerina mai deixa de banda la militància des de la qual participa activament en el moviment feminista. Tampoc no gira l'esquena a l'escriptura, ja que des de l'exili col·labora amb diverses revistes catalanes i, l'any 1971, quan torna a Catalunya, es dedica plenament a la literatura.

Montserrat Roig (Barcelona, 1946 - 1991)

Roig és coneguda com una escriptora d'idees, compromesa, sense pèls a la llengua i "feminista independent", que per dedicar-se a la literatura ha de fer de periodista. Originària de Barcelona i amb gran projecció internacional, els seus textos -combinen gèneres com ara l'assaig, la novel·la i els articles periodístics- permeten estintolar molts esculls de la seva lluita, ja que són "un crit visceral per a conquerir un món reconciliat amb ell mateix" i, alhora, plantegen el feminisme com una nova concepció universal, "la idea radical que les dones som persones". No és estrany que, amb el cor sempre a l'esquerra, Roig consideri el català com a via d'existència i supervivència i el feminisme com a forma de conciliació amb si mateixa fins al moment de la seva mort, l'any 1991.

Montserrat Ubach (Manresa)

La manresana Montserrat Ubach és, per afició, una de les exploradores subterrànies més reconegudes de l'espeleologia catalana, i de professió, periodista especialitzada en naturalesa. La seva vocació per l'espeleologia neix tot just sent una nena i al costat de la seva mare. L'abril de 1962 i en el marc de l'anomenada "Operació Solsonès", Ubach explora per primera vegada l'avenc que durant 15 anys serà el més profund de Catalunya i durant dues dècades, el més fondo del món en terreny de conglomerat. Aquesta cavitat, considerada un bé patrimonial natural, se situa a Canalda, al Solsonès, i l'any 1963 ja és batejada amb el nom d'avenc Montserrat Ubach. De fet, alguns pastors i masies de la comarca coneixen l'exploradora i la seva mare com "les dones que busquen forats".

Mercè Rodoreda (Barcelona, 1908 - Girona, 1983)

Tot i viure una infantesa solitària però feliç, l'escriptora Mercè Rodoreda va haver de casar-se als 20 anys amb el seu oncle. Davant d'una condemna com aquesta, va decidir buscar en la literatura una via d'evasió, capaç de recuperar tots aquells horitzons que havien semblat esvair-se. En aquesta fugida, inicia una carrera de destacada regularitat i perfeccionament progressiu, tot excavant un interès especial per la condició humana i l'apoderament femení. La trajectòria literària de l'autora, marcada per l'exili, no s'entén sense parlar dels gèneres del conte, la novel·la, la poesia lírica i la dramàtica. Tots ells l'han dut a erigir-se com la novel·lista més important de la literatura catalana, la producció de la qual s'emmiralla amb les ombres del segle XX. Avui encara, des d'una banda o l'altra del mirall, Rodoreda ens segueix afirmant haver viscut com s'ha de viure: "perillosament".

Rosa Sensat (El Masnou, 1873 - Barcelona, 1961)

La figura de Rosa Sensat és avui un referent en el món de l'educació pública. Sensat va dedicar la seva vida a la docència i va contribuir al desenvolupament de l'escola pública catalana durant el primer terç del segle XX. Durant la seva trajectòria, la mestra masnovina va despertar un especial interès per a les escoles renovades i els nous enfocaments de la pedagogia activa. En aquest sentit, va dur a terme una intensa tasca divulgadora sobre els nous corrents educatius republicans. A més, Sensat va destacar per la seva vinculació amb entitats i empreses de gran calat educatiu tot instal·lant la cultura del treball en equip, així com un model d'educació activa basat en el respecte integral a la persona, el joc i el gaudi estètic. Una altra de les dimensions més interessants de la pedagoga fou la seva acció en pro de l'educació com a eina de dignificació, alliberament i apoderament de la dona.

Carme Karr (Barcelona, 1865 - 1943)

Carme Karr va ser una periodista i escriptora provinent d'una família culta i cosmopolita de Barcelona que va ocupar-se, tal com constata ella mateixa, de la "pobreta causa femenina" -qualificatiu amb crítica implícita de l'absència d'interès davant la dona i la seva llibertat. Karr es trobava al capdavant del suplement *Femina*, des del qual va capgirar els "pobres continguts dedicats a les dones" i va marcar l'inici de la participació femenina en el món de la premsa. A més, en moltes de les seves conferències, es declarava ferma defensora del sufragi femení i, alhora, d'una reforma educativa lila per aconseguir despertar consciències. La també musicòloga insistia a "fer de la dona un ser amb personalitat, voluntat, iniciativa individual". D'aquesta manera, Karr es va convertir en una veu contra la societat patriarcal en el tombant dels segles XIX i XX.